

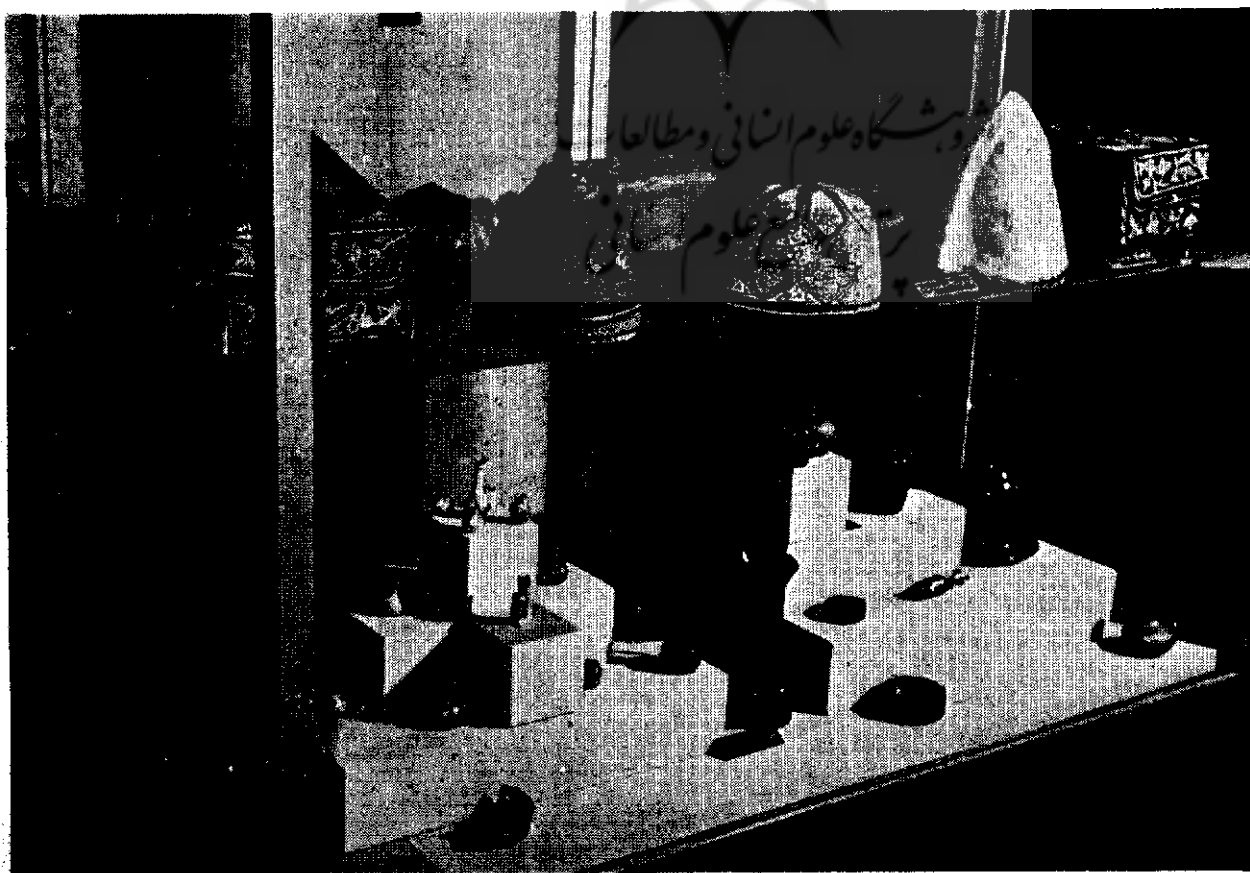
موزه‌ها که در روزگار ما یکی از مظاهر مهم زندگی شهری بشمار می‌آیند وجودشان از نظر گوناگونی در همه شئون زندگی، بخصوص در زمینه‌های آموزشی و هنری وظیفه و پایگاه بس ارجمندی دارد. امروز دیگر منظور از تأسیس موزه تنها انباشتن مقداری آثار کهن هنری در یک مکان معین برای تماشا و وقت‌گذرانی نیست، بلکه مقصود اساسی و مهمی در میان است و آن برانگیختن اندیشه‌ها از نظر فرهنگی و هنری و تاریخی است.

موزه هنرهای تزئینی

بهمین علت در جهان کنونی بیشتر موزه‌ها می‌کوشند در نمایش دادن و معرفی اشیاء و آثار خود تجدیدنظر کنند تا برای بالابردن سطح معلومات و دانش و ذوق عموم مردم مفید افتد. امروز هرگاه مؤسسه‌ای در زمینه فعالیت‌های دانشی و هنری فاقد موزه اختصاصی باشد بی‌شک در فعالیت آن رکود و کاهشی احساس خواهد شد و پیشرفت و تکاملش دچار وقفه و اختلال خواهد گردید.

با توجه با اهمیت فرهنگی و آموزشی موزه‌ها و لزوم داشتن موزه‌های گوناگون در زمینه‌های هنری، جای موزه هنرهای تزئینی در ایران خالی بود، زیرا هنرهای تزئینی در میان رشته‌های مختلف هنر ایران سوابق ممتد و ارزش فوق‌العاده‌ای دارد و توسعه آن در تمام شئون زندگی ایرانیان بحدی است که پیش پا افتاده‌ترین لوازم اولیه زندگی نیز از این هنر بی‌بهره نمانده است.

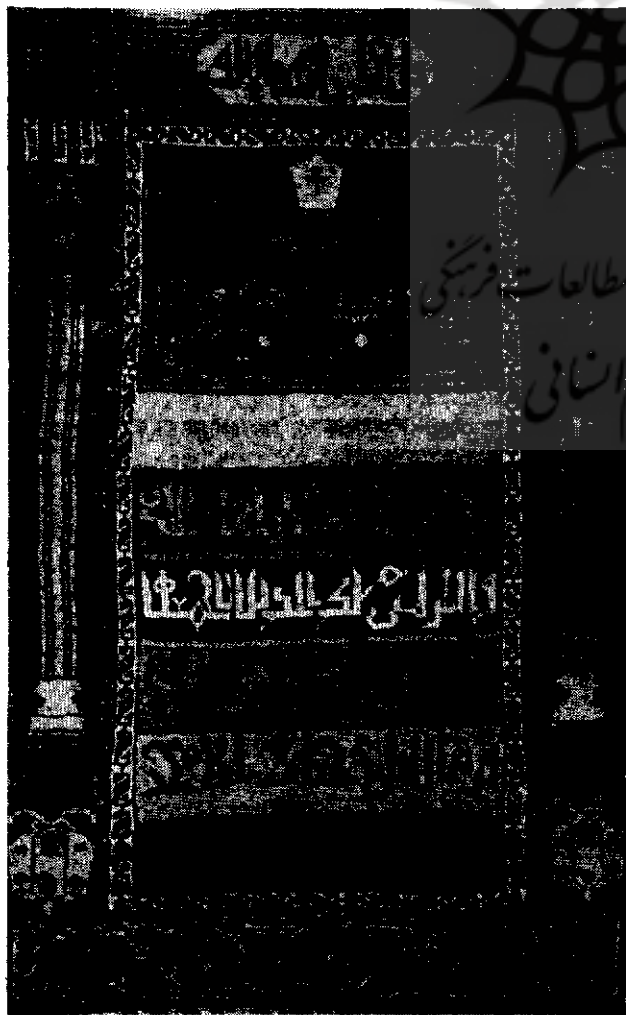
آثار تاریخی گوناگونی که در یکی از ویترین‌های موزه هنرهای تزئینی بچشم می‌خورد

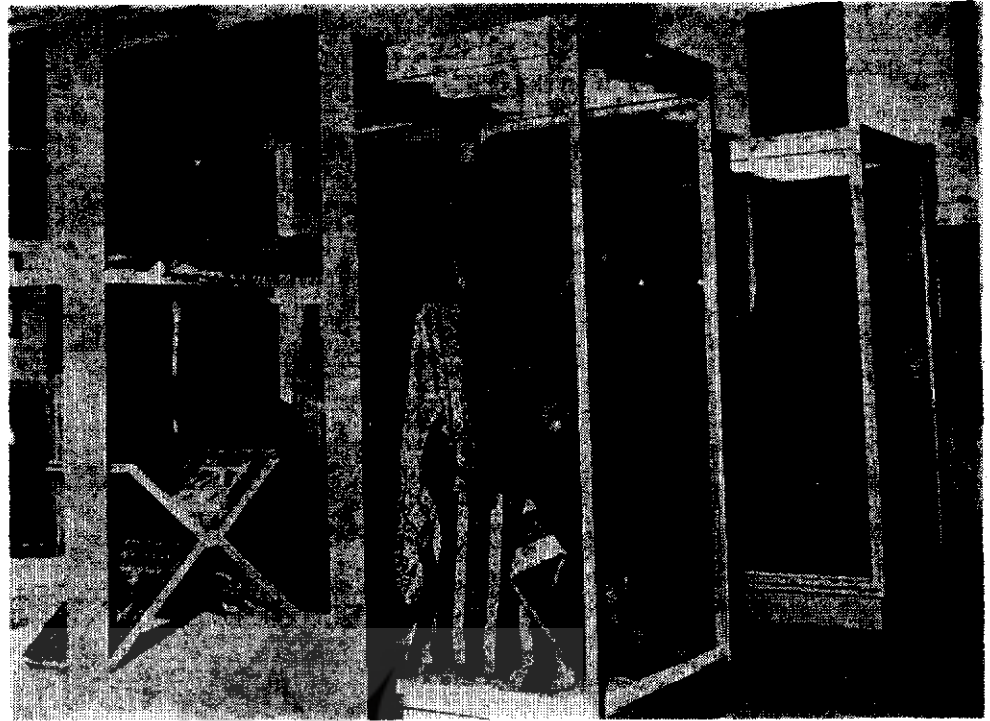
ایجاد موزه‌ای که معرف این رشته از هنر عمیق و سابقه‌دار ایران باشد لازم و واجب بود. چه متأسفانه خارجیان در این امر از ما پیشی گرفته و شایسته مقام بلند هنرهای تزئینی ایران نبود که دیگران بیشتر از خود ما معرف آن باشند. از همین رو هنرهای زیبای کشور از نظر مسئولیتی که برای حفظ هنرهای اصیل ایرانی و هدایت و تربیت ذوق هنرمندان در برابر هجوم طرحها و مصنوعات خارجی دارد و همچنین بمنظور هدایت و تشویق طراحان ایرانی باقتباس و استفاده از طرحهای ایرانی در رشته‌های صنعتی جدید، دو سال پیش «موزه هنرهای تزئینی» را تأسیس کرد و با تأسیس آن این امید را در دلها بوجود آورد که با تکمیل و توسعه آن بتوان روز بروز سوابق این رشته از هنر ایران را روشن‌تر و پرازنده‌تر بدینا نمایاند و همچنین همگام با آن در شهرهای مهم ایران نیز موزه‌های مشابهی ایجاد کرد. پایه و اساس موزه هنرهای تزئینی از مجموعه اشیاء ظریفه شادروان «عبدالله رحیمی» که در مدت چهل سال با صرف عمر و پول و زحمت زیاد آنها را در ایران و آمریکا گردآوری کرده تشکیل یافته است.

آفتابه لکن فولاد طلاکوب قلم زده - سده ۱۲ هجری

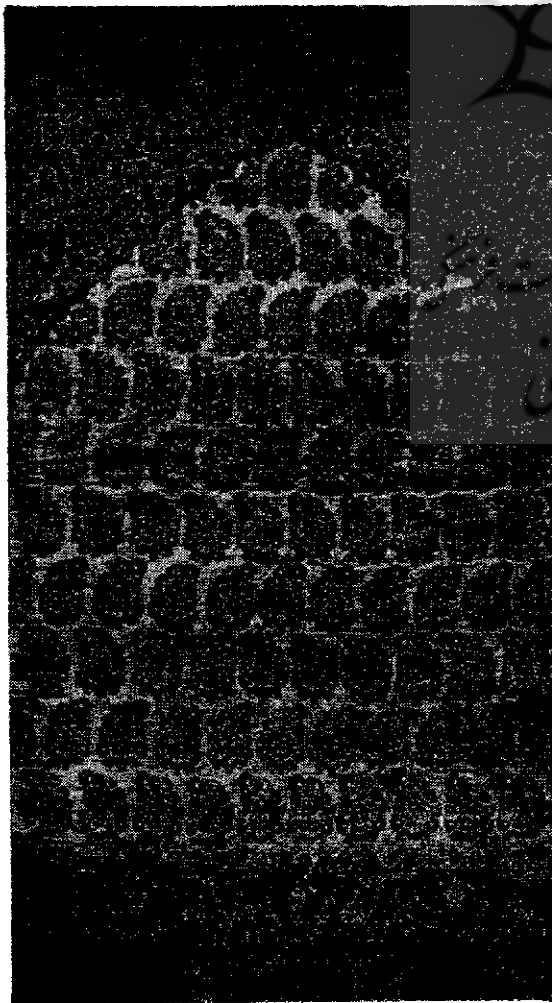

قائیمه سجاده‌ای با خطوط کوفی (فرمایش جناب آقای محمد حاج ابراهیم‌خان) - ۱۳۰۰ هجری قمری

منظره‌ای از ویترینهای تالار
شماره ۶

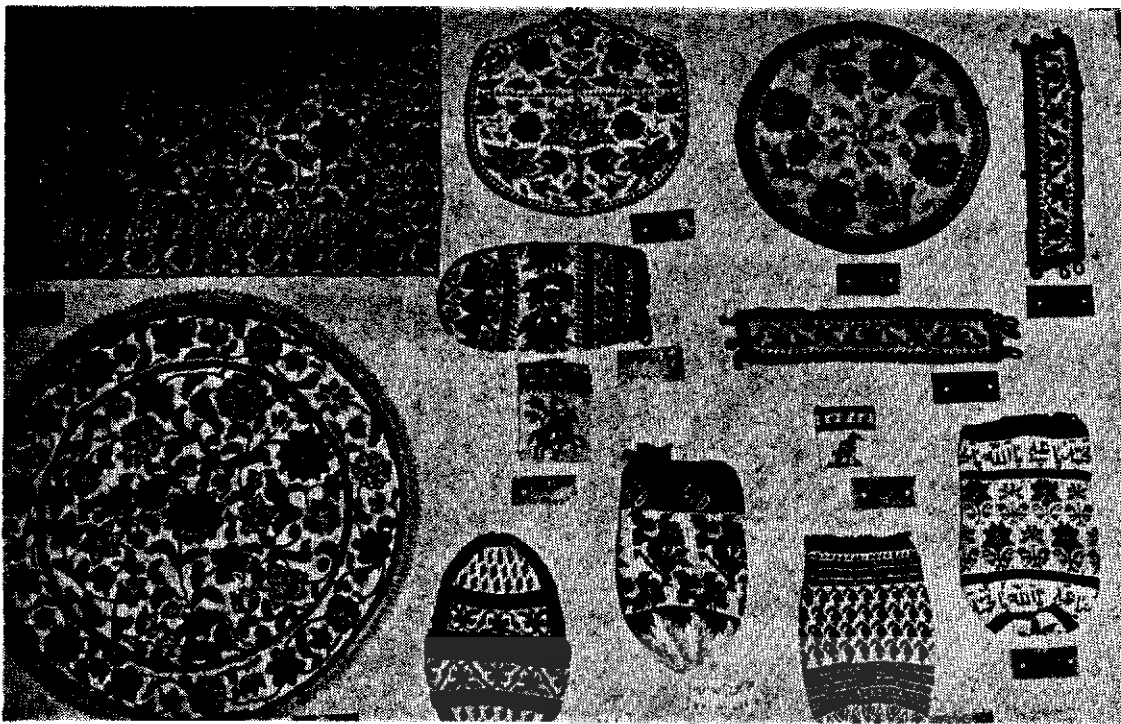
سجاده ترمه بوته جقه زمینه زرد - سده ۱۱ هجری

این اشیاء سالها پیش از این ، در نواحی مختلف کشورهای
متحده امریکای شمالی بمعرض نمایش گذاشته شد و سپس بامر
اعلیحضرت همایونی بایران مراجعت داده شد وباخرید آنها
از طرف هنرهای زیبای کشور پایه موزه هنرهای تزئینی نهاده
شد .

این مجموعه که سپس آثار دیگری نیز بر آن افزوده شده
مشتمل بر همه وسایل زندگی ایرانیان در دوسه قرن اخیر
است . همه آنها بر طبق تزئین کاری معمول زمان که زائیده
ذوق و سلیقه اجدادی وبومی این سرزمین است آرایش یافته
وهریبننده دقیق بادیدن این نمونهها پی خواهد برد که تاچه
اندازه روح زیبا پسندی و ظریف کاری و هنروری در میان مردم
این کشور حتی در طبقات عادی آن رسوخ و نفوذ داشته است .
موزه هنرهای تزئینی در خیابان امیرکبیر (چراغ گاز)
واقع شده وشامل هشت سالن بزرگ است که در آن متجاوز از
۱۲۰۰ قطعه اشیاء نفیس وآثار هنری وتزئینی جمع آوری
وبمعرض نمایش وبازدید مردم گذاشته شده است .

در تالار شماره یک که مدخل ورودی موزه میباشد فرمانهای
مختلفی از زمان صفویه وقاجاریه وتعدادی عقدنامه که همگی
تذهیب وطلا اندازی شده است بنظر میرسد . در یکی از ویترینهای

نمونه‌هایی از منجوق دوزی که در تالار شماره ۳ موجودند

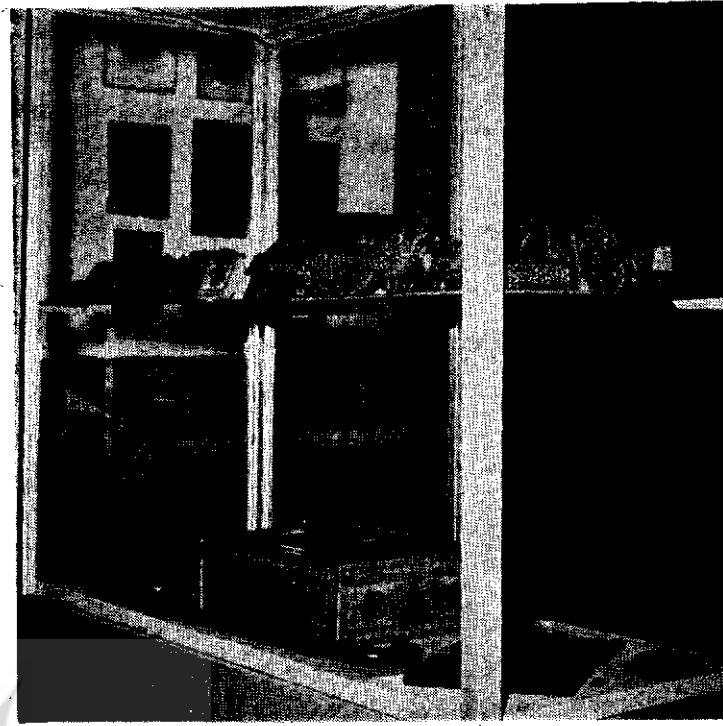
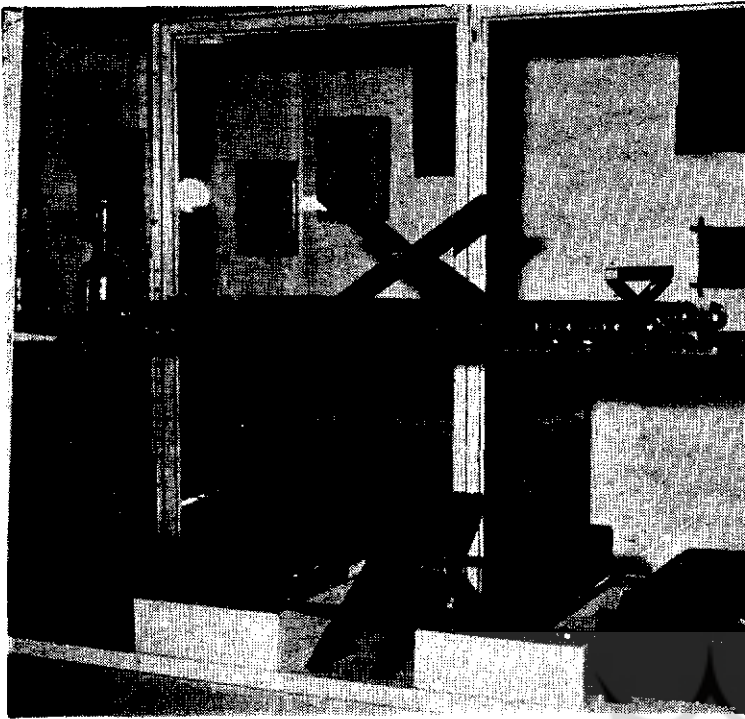
و کتب مختلف خطی تشکیل یافته و در آن انواع خطوط از قبیل کوفی، ثلث، نسخ، نستعلیق، و شکسته خطاطان مشهور بمعرض تماشا گذاشته شده است. کتابهای این تالار که در ویتربنهای کناری قرار دارند شامل قرآن‌های نفیس و دیوانهای شعری مشهور مانند نظامی، سعدی و حافظ است که همگی بخط اساتید مختلف نوشته و کلبه آنها مزین به بهترین تذهیب‌ها و طلا اندازی میباشد. در ویتربن وسط مرقعات بسیار نفیس و دعا‌های طوماری بخط غبار بنظر بینندگان میرسد.

تالار شماره پنج شامل اشیاء و کارهای زوغنی (زیر لاک) است و ویتربنهای کار دیواری به ترتیب از قاب آینه‌های مختلف و قلمدانهای زیبا که اکثرآ ساخته و پرداخته استادان توانای نقاشی و قلمدانسازی ایران بوده‌اند و همچنین از انواع جلد‌ها که با بهترین وضعی تذهیب و نقاشی شده‌اند تشکیل میگردد. در ویتربنهای وسط دو عدد چوب‌تنو و یک کوزه‌قلیان نقاشی شده بسیار زیبا و تعدادی جعبه‌های مختلف نقاشی شده بنظر تماشاچیان میرسد، دیوارها شامل شمایل‌های تذهیب شده و جلد‌های مختلف و سر لوحه‌های گوناگون میباشد.

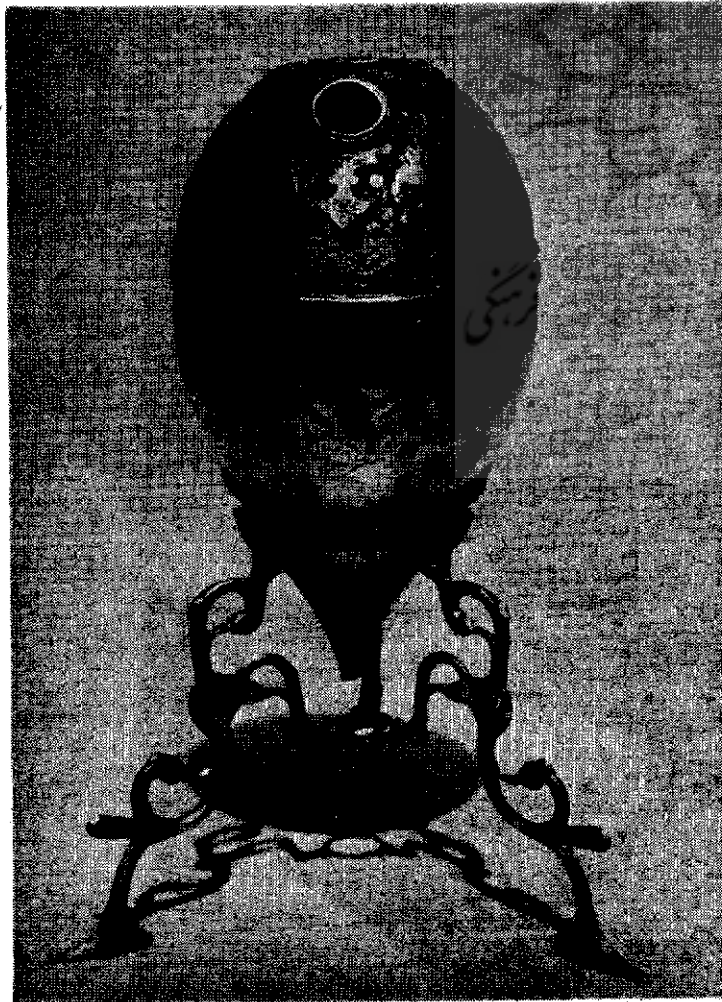
تالار شماره شش پیاس زحمات شادروان «عبدالله رحیمی» بنام وی نامگذاری شده و شامل انواع واقسام نقاشی‌ها و مینیاتور‌ها از سده نهم هجری تا زمان معاصر است. سری مینیاتور‌هایی که در قسمت شرقی تالار نصب گردیده متعلق به کتاب خاوران نامه

کناری سه قطعه سلسله‌دوزی زیبای کرمانی قرار دارد و در ویتربن مقابل آن نیز دو قطعه فلابدووزی و تکه‌دوزی و یک قطعه گلابتون دوزی بسیار ظریف مشاهده میگردد. دیوارهای این تالار شامل انواع فلابدووزی و پولک‌دوزی است. زیباترین قطعات این تالار گلیم دو رویه بسیار ظریفی است که در کردستان بافته شده و همچنین دو عدد ظرف مسی پایدار است که دارای نقوش و خطوط بسیار زیبایی است و متعلق بدوره صفویه میباشد. در تالار شماره دو قسمت عمده آنرا زری‌های مختلف تشکیل میدهد. این زری‌ها متعلق بدوره صفویه تا قاجاریه است و ویتربنهای کناری آن شامل قطعات متنوع زری و انواع خرجین و چننه و همچنین کمر بند‌های زری و آئینه‌دوزی و ریشه‌های زربفت میباشد و در ویتربن وسط یک پرده ترکمنی و یک فرش بسیار عالی و ظریف قرار دارد.

در تالار شماره سه انواع مختلف کارهای دستی از قبیل ده یک دوزی، شماره دوزی، ملیله‌دوزی، منجوق دوزی، و سرمه دوزی دیده میشود و طبقه بالای ویتربن وسط شامل انواع مختلف کلاه‌ها از قبیل کلاه‌های پنبه‌دوزی، زری‌دوزی و همچنین تاج‌های درویشی است که روی آنها سوزن دوزی شده است طبقه زیرین این ویتربن شامل انواع و اقسام شیشه‌های زیرخاکی و روخاکی ایرانی متعلق بدوره‌های مختلف پیش از اسلام و بعد از اسلام میباشد. تالار شماره چهار از خطوط خوش

دو ویتترین از تالارهای موزه هنرهای تزئینی

میباشد که در سده نهم هجری نقاشی گردیده و تابلوهای دیوار شمالی آن مینیاتورهای مختلف استاد حسین بهزاد نقاش معاصر است. دو ویتترین هم از اشیاء منبت و قابهای قلمکار خانم تشکیل شده است.

تالار شماره هفت از انواع پرده‌ها و بقچه‌های قلمکار پوشیده شده و ویتترینهای کناری آن به ترتیب شامل اشیاء سیمین، انواع خنجرها و کاردهای طلاکوب بادسته‌های عاج و استخوان کنده کاری شده و مجموعه مهرها و عقیق‌ها است.

تالار شماره هشت معرف فلزکاری ایران است که سوابق ممتدی در ایران دارد. قسمتی از این اشیاء عبارتند از انواع سلاحهای گرم و سرد قدیمی مانند تفنگ، شمشیر، سپر و کلاه خود، که اکثراً در نهایت ظرافت و زیبایی طلاکوبی شده‌اند و در چهار ویتترین کناری این تالار انواع لوازم و وسایل زینتی طلا و مطلا و نقره که بعضی از آنها مینا کاری شده قرار دارد که عموماً متعلق بناوحی مختلف ایران است.

کوزه قلیان نقره نقش دار طلاکوب
۱۳۶۱ هجری